

เทศน์เช้า วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม(วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เห็นความเปลี่ยนแปลงนะ เราบอกเลยเห็นใหม่ ศาสนาจะเสื่อม ต่อไปนะศาสนาจะเสื่อม แต่ความเสื่อมมันเกิดตลอดเวลา เหตุการณ์วิกฤติเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเลย เห็นใหม่ มันเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมอยู่ในตัวมันเองตลอดเวลา แล้วเราว่าศาสนาอีก ๕,๐๐๐ ปีจะเสื่อม ความเป็นไปของคนมันเสื่อม ความรู้สึกมันเสื่อม มันเสื่อมมาจากไหน? มันเสื่อมเพราะอะไร เพราะมันทนกับความเร้าของใจไม่ไหว ถ้าความเร้าของใจไม่ไหวเห็นใหม่

ถ้าเราอยู่ของเราคนเดียวนะ นี่เห็นใหม่ เวลาประพฤติปฏิบัติมันต้องมีตรงนี้ก่อน เราไปแบบนอแรงแด ถ้าไปแบบนอแรงแดเราจะไม่มีสิ่งนี้มาเป็นหัวใจเลย ไอ้ที่เราไปนี่มันเป็นบารมีของครูบาอาจารย์ของเราเนะ ถ้าใครไปติดตรงนี้ แล้วถ้าครูบาอาจารย์เราล่วงไปแล้วนะ จะทุกข์มากเลย เพราะอะไรรู้ใหม่? เพราะเราเคยอยู่ในสังคมที่แบบเขาเชิดชูกัน สังคมเขายอมรับกัน แล้วเราไปอยู่ของเรานี้ ไปอยู่ในความว่าเหว่นะ เราไปอยู่ในที่ไม่มีใครยอมรับเลยเห็นใหม่ ไม่มีใครยอมรับเลย เพราะเขาไม่ยอมรับเราหรอก ความยอมรับนี้ นี่อำนาจาสนาของใครของมันนะ การสร้างมา

แต่เราในเมื่อเราอยู่กับครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ของเรามีอำนาจาสนา เราควรตัดดวงนะเห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย “ใครอยู่ไกลเราขนาดไหน แต่ประพฤติปฏิบัติตามเรา เหมือนจับชายจิวรเราไว้ คนที่โอบกอดเราเลย เกาะชายจิวร เกาะปลายเท้าอยู่เลย ไม่ปฏิบัติตามเรานะ อยู่ไกลสุดขอบฟ้า” อยู่ไกลสุดขอบฟ้าเพราะไม่ทำตาม

การทำนี่มันทำอะไร? เพราะการทำนี่มันเป็นข้อวัตรปฏิบัติใช่ไหม? มันมีการขัดเกลาของเราเนะ ถ้ามันขัดเกลากิเลสของเราเนะ ถ้ากิเลสของเราได้ออกจากหัวใจของเราไป ความพร่องอยู่ของใจนะ ถ้าใจมันพร่องอยู่แล้วทำไมมันพร่องล่ะ? เพราะนี่กิเลสทำให้พร่อง

กำหนดพุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ หรือไปใช้ปัญญาอบรมสมาธินี้จนใจมันไม่พร่อง ถ้าใจมันอึดพอแล้วมันไม่พร่องนะ ถ้าใจไม่พร่องเห็นใหม่ นี่ความอึดของใจมันทำให้เรามีความสุขได้ชั่วครั้ง

ชั่วคราวนะ ชั่วคราวเพราะอะไร? เพราะความอึดหรือความพร่องไปนะมันเป็นอนิจจัง มันต้องย่อยสลายตัวมันไปแน่นอน พลังงานมันต้องสลายตัวไปแน่นอน สิ่งที่มีเป็นพลังงาน สิ่งที่มีในหัวใจ พลังงานมันพร่องอยู่

แต่มันมีความรู้สึก มันมีตัวชีวิตใจ มันมีชีวะ ชีวะคือชีวิต ชีวะคือตัวจิต ตัวจิตมันเจริญแล้วเสื่อมอยู่อย่างนี้โดยสภาพของมัน เพราะว่ามันมีสิ่งที่เราไม่รู้เท่าคืออวิชชา แต่ถ้าเมื่อใดเราใช้ปัญญาของเรา เราใคร่ครวญของเรา จากอะไร? จากข้อวัตรปฏิบัตินี้ จากการเชิดชูของครูบาอาจารย์นะ ครูบาอาจารย์จะรักมาก

นี่พูดบ่อยมากเลยว่า พ่อแม่คนไหนไม่รักลูกเป็นไปไม่ได้หรอก พ่อแม่จะรักลูก ลูกจะเกเร ลูกจะดิขนาดไหน พ่อแม่ก็รักโดยธรรมชาติของพ่อแม่ ถ้าลูกที่ดีพ่อแม่ก็รักด้วยความชื่นใจ ถ้าลูกที่เกเรก็รักเหมือนกัน แต่ก็เจ็บช้ำน้ำใจ เจ็บช้ำใจเพราะว่าทำไมมันไม่ได้เป็นอย่างนี้ๆ เพราะอะไร เพราะพ่อแม่ก็มีกิเลส ลูกก็มีกิเลส เรื่องของกิเลสคือความไม่เข้าใจเห็นใหม่ ความไม่เข้าใจต่อกัน มันก็ขัดแย้งกัน แต่ด้วยสายเลือด ด้วยความผูกพันของใจ มันก็รักกันเห็นใหม่

นี่ก็เหมือนกัน พ่อแม่ครูจารย์ท่านก็เมตตาณะ แล้วพ่อแม่ครูจารย์เห็นใหม่ ไม่ใช่สายเลือดนะ ถ้าเป็นสายเลือดนี้มันเป็นกรรมพันธุ์นะ ยังไงมันก็ยังเป็นสายเลือดกันอยู่ แต่นี่มันไม่ใช่สายเลือด มันเป็นสายกรรม สายกรรมเพราะเราเกิดในวิภวัญ เราเกิดมาพบประสบกันเป็นสภาคกรรม ครอบครัวของเราเป็นครอบครัวของเราะ เกิดจากญาติตระกูลของเรา

แต่นี้ครอบครัวมันเป็นสภาวะธรรม มันเป็นสภาวะธรรมชาติ สภาวะของสิ่งต่างๆ ครอบครัวนี้ครอบครัวใหญ่ไป เพราะครอบครัวของโลกไง ครอบครัวของความเป็นไปไง แล้วความยอมรับกันในหัวใจนี้ สิ่งที่เป็นการสร้างมาสิ่งนี้มันต้องมีมานะ แล้วมีการสร้างสมนะ มีเขาวนปัญญา เขาวนปัญญามันเกิดมาจากไหน?

คูสิเขาวนปัญญา ปฏิภาณไหวพริบ คำว่าปฏิภาณไหวพริบนี้ พระอรหันต์ทั้งหลายๆ ประเภทเห็นใหม่ เจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ มันอยู่ตรงนี้ ปฏิภาณไหวพริบของเรา เราเห็นสิ่งต่างๆ มันจะเตือนใจเราได้ไหม เราเห็นต่างๆ เห็นใหม่ ถ้าเราเห็นต่างๆ เป็นของธรรมดา เป็นของธรรมชาติ เป็นเรื่องของปกติ เราใช้ไปโดยไม่ได้บันยะบันยัง

นี้ทรัพย์ยากหมดไปด้วยเหตุนี้ไง เพราะอะไร เพราะเรามีเงินมีทองเราซื้อได้ เราแสวงหาได้ เดี๋ยวนี้เงินก็ซื้อไม่ได้นะ เพราะมันหมดไปแล้วเอาอะไรมาซื้อ สิ่งที่ยากหมดไปแล้วจะซื้ออะไรต่อไป เราก็ต้องค้นวิธีการต่อไปเห็นไหม

แล้วที่นี้ทางยุโรปเขาถามกันแล้วนะ จะเอาพลังงานหรืออาหาร ถ้าเอาพลังงานอาหารก็ไม่มี ถ้าเอาอาหารพลังงานก็ไม่มี แล้วจะเลือกอะไร? จะเลือกชีวิตหรือเลือกความสะดวกสบาย พลังงานคือความสะดวกสบายนะ อาหารดำรงชีวิตนะ เราจะเลือกอะไร? นี่ไงถึงเวลาเราจะเลือกอะไร?

นี่ก็เหมือนกัน ถึงเวลาเราทำความดีหรือความชั่ว นี่สิ่งนี้ทำความชั่วๆ ทำความพอใจ ทำชั่วชั่วคือความไม่รู้เท่าก็กิเลสไง กิเลสคือความไม่รู้เท่า แต่ถ้าความถูกต้องความดีงามละ ความถูกต้องความดีงามนี่มันเจริญตรงนี้ไง ถ้าตรงนี้มันเจริญขึ้นมาศาสนาเจริญตรงนี้นะ

นี่มันเป็นอำนาจาสนา มันเป็นคุณธรรมของครูบาอาจารย์ของเรา แล้วเราอยู่ได้ร่มธง เรามีความสุข เรามีความร่มเย็นเป็นสุข เกิดในประเทศอันสมควรเห็นไหม เกิดในผู้ปกครองที่เป็นธรรม เกิดในปกครองครูบาอาจารย์เราที่เป็นธรรม

พ่อแม่คนไหนเวลาสอนลูก ลูกมันจะพอใจมีไหม ลูกมันขัดใจไปทั้งนั้นนะ ตั้งแต่เด็กมันขัดแย้งกันมาตลอด เพราะว่าความคิดของเด็กกับวุฒิมันต่างกัน มันขัดแย้งไปหมด นี่เหมือนกัน เรื่องของกิเลสมันก็ขัดแย้งกันไปหมดเห็นไหม อุดตา หิ อุดตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ถ้าตนเตือนตนได้ สำคัญมาก เพราะเตือนตนเห็นไหม เราเป็นคนเตือนเอง ไม่ใช่ครูบาอาจารย์เตือน ไม่ใช่ใครเตือน แล้วใครจะเตือนเราได้ ถ้าไม่มีสิ่งใดมากระทบ

สิ่งใดกระทบนะ เราถามใหม่ว่าชีวิตนี่คืออะไร? เราเกิดมาทำไม ทำงานกันอยู่ที่นี่ทำงานกันเพื่ออะไร? ถ้าพูดถึงทำงานกันเพื่อค่าใช้จ่าย เพื่อปัจจัย ๔ พอไหม? เหลือเพื่อ เหลือเพื่อเลย แต่มันทำงานมันไม่คิดอย่างนั้น มันคิดตลอดไปนะ สิ่งที่ยากหมดแล้วขนาดไหนก็แล้วแต่ ถ้าเราใช้ประโยชน์ของเราเนะ เป็นคนดีใช้มันเป็นประโยชน์ สิ่งที่เป็นคนไม่ดีใช้เห็นไหม คนไม่ดีใช้เนะ เขาเอาสิ่งนี้มาจ้วงวานกันเพื่อทำลายกันนะ

คุณเขาจะคิดสิ่งที่เขาจะวางแผนทำลายกัน เขาก็ต้องใช้ต้นทุน ทุนอันนี้เอาไปทำสิ่งที่ให้เป็นบาปอกุศล แต่ถ้าทุนอันนี้มันไปทำเป็นบุญกุศลละเห็นไหม ทุนเหมือนกันนี้ เวลาพูด

เหมือนกันเลย นี่การบริหารจัดการ ถ้าไม่มีการบริหารจัดการมันก็บริหารไม่ได้ แต่การบริหารจัดการนี้ แพ้นิดเดียว นี่แพ้อีหรือชั่ว ถ้าบริหารจัดการที่ดีเห็นใหม่ โลกนี้ดีหมดเลย

ถ้าเราไม่มีเขาวนัปัญหา เราไม่มีอำนาจวาสนา เรามองไม่ออกนะ จะบริหารจัดการอะไร? เรามองภาพไม่ออก เราดูไม่ออก เราไม่สามารถเข้าใจโลก เราบริหารจัดการโลกได้อย่างไร? ถ้าเรามองภาพโลก เราเข้าใจเรื่องโลก เราบริหารจัดการ แต่ถ้าจัดการด้วยเพื่อเราเห็นใหม่ นี่จัดการเพื่อเราก็ทำให้เสียหายกันไป จะจัดการเพื่อความเป็นธรรมเห็นใหม่ นี่วิรบุรุษ ผู้ที่เป็นวิรบุรุษเป็นต่างๆ เขาทำเพื่อใคร เขาทำเพื่อโลกเห็นใหม่ แล้วเขาได้อะไรขึ้นมา เขาได้บารมีธรรมนะ เขาได้การยอมรับ เขาได้การเชิดชู สิ่งนี้เขาทำเพื่อใคร

แต่ถ้าทำเพื่อเรา เพราะมันเสียสละไม่ได้ จิตใจมันคับแคบ จิตใจไม่เป็นจิตใจสาธารณะ ถ้าจิตใจเป็นสาธารณะนะ มันจะเห็นการกระทบกระทั่งกัน เราอยู่กันเห็นใหม่ สังคมใหญ่ เหมือนร่างกาย เวลาเปรียบเทียบก็เหมือนร่างกาย ประเทศชาติก็เหมือนร่างกาย ทุกอย่างก็เหมือนร่างกาย ถ้ามีความขัดแย้งกันมันก็ต้องมีปัญหา แล้วความขัดแย้งกัน คุณติ เวลาคนเกิดขึ้นมา คนพิการก็มี คนสมบูรณ์ก็มี คนต่างๆ ก็มีเห็นใหม่ แล้วนี่มันก็เป็นยุคเป็นคราว เป็นยุคเป็นคราวถึงเวลามันขัดแย้ง

คุณติ เวลาอุทกภัยเกิดขึ้นมาแต่ละภูมิภาค มันก็มีความขัดแย้งกันเห็นใหม่ แล้วเราเกิดในที่ไหน เราเกิดในประเทศอันสมควร เราเกิดในที่ สิ่งนี้มันเป็นบุญกุศลทั้งนั้น นี่ถ้าเจริญตรงนี้นะ ถ้าศาสนาเจริญ ถ้าให้ต่างคนต่างเข้ามาปฏิบัติ นี่เขาบอกว่า “เป็นปัจเจกบุคคลไม่ได้ ต้องเป็นสังคม” สังคมก็เกิดจากปัจเจกบุคคล ถ้าปัจเจกบุคคลเป็นคนดีเสียก่อนเห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนตรงนี้นะ

แต่นักวิชาการไม่เห็นตรงนี้ไง เห็นว่าต้องเอาสังคมๆ สังคมเอาต้องคนดีเอา สังคมคนเห็นแก่ตัวเอาสังคม มันก็กินสังคมทั้งหมดอะ สังคมจะดีปัจเจกบุคคลก่อน ถ้าปัจเจกบุคคลเป็นคนที่ดี ถ้าปัจเจกบุคคลเป็นผู้ที่สร้างบุญญาธิการมา

คุณติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ในป่าคนเดียวแท้ๆ เละนะ นี่เวลาสั่งสอนวิภูษะ ตั้งแต่เทวดา อินทร์ พรหม ลงมาทั้งหมดเห็นใหม่ สั่งสอนวิภูษะ เป็นผู้สั่งสอนนำวิภูษะ แล้ววิภูษะเวลาไปตกที่ไหน? เห็นใหม่ มาฟังเทศน์

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราทำดีหัวใจเราก่อน ถ้าหัวใจเราดีทุกอย่างมันจะดีไปหมดเลย นี่มันต้องกลับมาที่เรานี้ ถ้าเราไม่กลับมาที่เราก่อน เราไปอาศัยอำนาจวาสนาของครูบาอาจารย์ ใช่ว่าอาศัยเพื่อเป็นวิธีการ เพื่อจะหาเป้าหมาย แต่อย่าเอาวิธีการนั้นเป็นสมบัติของเรา และอาศัยวิธีการนั้นแล้วยึดมั่นวิธีการนั้น ถึงมีปัญหา มีปัญหาเพราะยึดวิธีการนั้นแล้วขัดแย้งกันด้วยวิธีการนั้น แล้วพอขัดแย้งวิธีการนั้น นี่คอยแต่ระแวงระวังกันนะ ว่าคนนั้นจะได้หน้า คนนั้นจะได้ตา เราทำงานเพื่องานนะ ทำงานเพื่อสังคมนะ

นี่ถ้าคนนี้มีคุณธรรมในหัวใจเห็นไหม คุณูปิตทองกันพระ ทำเพื่อสังคมไม่ให้ใครรู้หรือกทำดีเพื่อดี นี่ปฏิบัติของเรา เวลาอยู่ในป่าในเขา อยู่ในกุฏิของเรานั่งตลอดรุ่งใครจะรู้ไปกับเรา เราอดอาหาร เราอดนอนผ่อนอาหาร เราทุกข์อยู่ที่นี่ใครจะรู้อะไรกับเรา แต่ถ้าเราทำของเราขึ้นไปแล้วนี่ สิ่งที่คุณธรรมในหัวใจมันต้องรู้ สิ่งต่างๆ เขาู้เห็นไหม

นี่เมื่ออยู่ด้วยกันจะรู้ใครมีศีลบริสุทธิ์ หรือใครศีลอ่อนศีลแก่ เวลาธรรมะออกมา ออกมาจากไหน ออกมาจากใจ ถ้าไม่มีไม่รู้เอาอะไรมาพูด พูดออกมามันเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันก็เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาพูดนี้เป็นสูตรสำเร็จ แต่เวลาถามวิธีการตอบไม่ได้ เพราะไม่เคยเห็นวิธีการ ไม่รู้จักวิธีการ

วิธีการสำคัญมาก วิธีการเกิดจากใคร? เกิดจากผู้ที่เคยผ่านวิธีการนั้นมา ผ่านวิธีการที่ถูกต้อง เป็นสัมมาด้วย ถ้าผ่านวิธีการที่มันเป็นมิจฉา วิธีการเหมือนกัน แต่วิธีการมิจจามันไปถึงปลายทางไม่ได้ มันไปถึงเป้าหมายไม่ได้ ถ้ามันพูดถึงวิธีการนั้นถึงเป้าหมายไม่ได้ มันก็วนอยู่นี่ไง

นี่ไงสังคมๆ ทุกคนสังคม ไปเกาะในสังคม แล้วตัวเองตายเปล่าๆ ตายฟรีๆ เกิดมาตายไม่มีสมบัติติดตัวไปไง แต่ถ้าเราทำของเราขึ้นมา สังคมก็เพื่อสังคมด้วย สมบัติของเราต้องมีด้วย เห็นไหม นักการเมืองเขาต้องช่วยเหลือตัวเองได้ก่อน เขาถึงจะช่วยเหลือสังคม เห็นไหม นักการเมืองช่วยเหลือตัวเองไม่ได้เลย จะช่วยสังคมได้อย่างไร? แล้วนักการเมืองที่ดีทั้งหมดไหม เราทุกคนเป็นคนที่ดีทั้งหมด สังคมมันจะเลวไปได้อย่างไร ในเมื่อเราเป็นคนดี เราทำสิ่งที่ดี ต่างคนต่างทำความดี เอาเงินมากองไว้เท่าภูเขา ไม่มีใครเอาเลย กองทิ้งไว้เฉยๆ ไม่มีคนเอา เพราะทุกคนเป็นคนดีหมด นี่มันสงบร่มเย็นขนาดนั้น แต่ถ้าต่างแย่งชิงกันนะ กองเงินนี้ไม่มีพอหรอก ขุดไปในบาดาลมันยังไม่ยอมพอเลย

ตัณหาทะยานอยากที่โหนมันถมเต็ม เต็มไปไม่ได้เลย ตัณหาทะยานอยากไม่มีเต็มหรือ
ตอนนี้จะยึดครองดวงจันทร์กันนะ หาทรัพย์ากรในดาวอังคารนั่น จะหามนุษย์อยู่นี้ โลกนี้ไม่พอ
ให้มันยึดเลย นี่ถ้าตัณหา เพราะความคิดมันถมไม่เต็มหรือ แล้วถมอันนี้เต็มอันนี้จะเป็นคุณงาม
ความดีของเรา

แล้วถ้าศาสนาเจริญของเราก่อน ถ้าศาสนาเจริญในหัวใจนะ นี่ทุกอย่างเจริญ ถ้าใจดีทุก
อย่างจะดี เวลาพูดอย่างนี้ப்பทางโลกยังโต้แย้งนะ โต้แย้งว่าไม่ใช่ ต้องวัตถุก่อน ต้องปัจจัยเครื่อง
อยู่อาศัยดีก่อนแล้วคนจะดีทีหลัง คนจะไปมองกันแบบการบริหารจัดการ แต่ถ้ามองมาจากธรรม
ใจ สรรพสิ่งทั้งหลายออกมาจากความรู้สึก ออกมาจากความคิด ความคิดนี้ถ้ามัน...(เทพสิ้นสุด
เพียงเท่านั้น)